

DEVELOPMENT OF COMPETENCIES IN STUDENT-CENTERED TEACHING-LEARNING STRATEGY ACCORDING TO THE PERCEPTION OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER NAKHON PRATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Kruawan TULWIROT¹, Yutthapong ARUNYAKANON² and Bangon KANCHAN^{3*}

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand

2 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand

3 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; dd7.vv7@gmail.com

(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 June 2023

Revised: 10 July 2023

Published: 20 July 2023

ABSTRACT

This research was aimed to study the capacity of a Student-Centered Teaching-Learning Strategy of teacher in schools under Nakhon Prathom Primary Educational Service Area Office. The sample group was 582 teachers the academic year of 2022. The data were collected using questionnaire. The research results revealed that competency of a student-centered teaching-learning strategy was high level and in factors found; Student Analysis, Evaluation, Competency in teaching-learning, technology for learning, development for teaching-learning were high level but media and learning process of research was moderate level.

Keywords: Development, Student-Centered, Teaching-Learning Strategy

CITATION INFORMATION: Tulwirot, K., Arunyanon, Y., & Kanchan, B. (2023). Development of Competencies in Student-Centered Teaching-Learning Strategy According to the Perception of Teachers in Schools under Nakhon Prathom Primary Educational Service Area Office. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 136.

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม การรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม

เครือวัลย์ ตูลวิโรฒ¹, ยุทธพงษ์ อรัญกานนท์² และ บังอร แก่นจันทร์^{3*}

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

2 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

3 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; dd7.vv7@gmail.com (ผู้ประพันธ์บทความ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ประชากร คือ ครู จำนวน 528 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่า จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างตนเองและผู้เรียน และ ด้านการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การพัฒนา, การจัดการเรียนการสอน, เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อมูลการอ้างอิง: เครือวัลย์ ตูลวิโรฒ, ยุทธพงษ์ อรัญกานนท์ และ บังอร แก่นจันทร์. (2566). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 136.

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในชีวิต ซึ่งคุณภาพมิติต่างๆ จะเกิดขึ้นเพราะอาศัยกระบวนการบ่มเพาะ ชัดเจนและเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความพร้อมในชีวิต ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ อันเป็นไปตามเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ยึดหลักให้ความสำคัญต่อผู้เรียน โดยผู้สอนมีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่ดี

ธรรมชาติของการจัดการเรียนการสอนให้ได้มีประสิทธิภาพนั้น อาจารย์ผู้สอน จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของการจัดการศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอน โดยประเด็นสำคัญที่อาจารย์ผู้สอนต้องเข้าใจเป็นเบื้องต้น ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ธรรมชาติของผู้เรียนและหลักสูตร เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเข้าไปสู่การจัดการเรียนการสอนในระดับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559) นั้นหมายความว่า ผู้สอน จะต้องมีความสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน หากสถาบันใดส่งเสริมให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ ก็จะสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการ ซึ่งแนวโน้ม การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนมีผลต่อผู้เรียนด้วย โดยผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่องผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า ระบุว่า สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง เพราะผู้เรียนมีความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนมีโอกาสเลือกสถาบันอุดมศึกษาได้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะที่ถนัด ทำได้ดี มีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อทุ่มทรัพยากร ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวิจัย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน จึงถือเป็นวาระสำคัญที่มีต่อบุคคลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผู้สอน คือ กลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็น การปฏิบัติตามแนวทางการจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งจะต้องนำมาสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ระดับ โดยเฉพาะ การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะระดับปริญญาตรีในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้สอนจะมีการตั้งเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มากกว่าการให้ผู้เรียนฟังการบรรยายตลอดบทเรียน แต่เวลาส่วนใหญ่จะเน้นให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมที่มีความหมายเช่น อภิปราย ศึกษาข้อมูลจากตำรา ห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต ระดมความคิด สร้างโครงงาน ผลิตผลงาน แสดงบทบาทสมมติ การแก้ปัญหา การวิจัย เป็นต้น โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้มีส่วนร่วม มากกว่า การเรียนแบบรับฟังหรือรับรู้จากสิ่งที่ผู้สอนพูดอยู่คนเดียวเป็นเวลานาน (ดิเรก วรรณเศียร, 2559: 1) ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา ผู้สอนควรคำนึงถึง ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 27)

โรงเรียนได้กำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันจะนำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้อันจะนำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้อันจะนำไปสู่คุณภาพการศึกษาวิจัย ในเรื่องดังกล่าวโดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพื่อก่อให้เกิดคุณค่าต่อการจัดการศึกษาตามเป้าหมายของชาติต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

หลักการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปสาระสำคัญไว้ดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, 2544: 6, 23)

มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 22 กล่าวว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และให้ถือว่า ผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด และกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตน ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542: 11) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุดทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วยตนเองและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ทิตินา แคมมณี (2542: 12) ได้เสนอหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ว่า การจัดการเรียนการสอน ควรยึดคุณสมบัติดังนี้ 1) ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง 2) ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ต่อกันและกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 3) ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด 4) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ “กระบวนการ” “ควบคู่กับผลงาน” 5) ช่วยให้ผู้เรียนหาความรู้ที่ได้ไปใช้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551: 27) ได้ระบุแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7 ประเด็น ดังนี้ 1) ศึกษามีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษา อุดมศึกษา 2) ศึกษามีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) ศึกษามีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้มีการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน 4) ศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5) ศึกษามีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) ศึกษามีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 7) ศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

คำในภาษาไทย ใช้แทนคำว่า Competency เช่น สมรรถนะ ความสามารถ หรือสมรรถภาพ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ใช้คำว่า สมรรถนะ ที่แปลว่าความสามารถ ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 และยึดคำนิยาม ความหมายของสมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland (1999) ว่า สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ โดยนัยหมายถึงความสามารถนั่นเอง

องค์ประกอบของสมรรถนะ

สมรรถนะบุคคลตามแนวคิดของ McClelland (1999) เกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ทักษะ หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติจนชำนาญ อาทิ ทักษะการอ่าน 2) ความรู้ หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล อาทิ ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านการบริหารการศึกษา 3) ทศนคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง อาทิ คนที่มีความเชื่อมั่น ในตนเอง จะเชื่อว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ 4) บุคลิก

ประจำตัวบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น อาทิ เป็นคนที่น่าเชื่อถือ ใ่วางใจได้ มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ 5) แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การสำรวจ (Survey) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ครู จำนวน 97 โรงเรียน และกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 582 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale 5 ระดับ การทดสอบความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) โดยรวมมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไปทุกด้าน ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ (กัลยา วาณิชย์บัญชา และ จิตา วาณิชย์บัญชา, 2558: 159) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่า จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างตนเองและผู้เรียน และด้านการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง แสดงผลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวม

สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.99	.46	มาก
ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.06	.42	มาก
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างตนเองและผู้เรียน	3.93	.65	มาก
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้	4.08	.76	มาก
ด้านการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.93	.52	มาก
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน	4.39	.78	ปานกลาง
รวม	3.89		มาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏเช่นนั้น อาจเป็นเพราะครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม สัมมนา ประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผนวกกับนโยบายของต้นสังกัดที่มุ่งเน้นในเรื่องการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยผู้สอนมืออาชีพ อีกประการหนึ่ง ครูได้รับการถ่ายทอดนโยบายให้มีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างระบบ Online ที่เน้นการใช้

เทคโนโลยีในระบบของสถาบันเป็นวิธีการดำเนินการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูมีความหลากหลาย แต่ประเด็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ที่ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูไม่ได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนมาสู่วิธีการวิจัยทางการศึกษาอย่างชัดเจน เป็นระบบหรือบูรณาการในรายวิชา แต่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาในการสอนเป็นคราวไปตามเอกสารที่กำหนด ซึ่งระบุให้มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแผนการสอน จากผลการวิจัยดังกล่าว แม้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยใดโดยตรง แต่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูซึ่งได้มีผลการวิจัยในแนวทางนี้ได้แก่ ผลงานวิจัยของ นธิ เหมมันต์ และอภิพันธ์ สิริรัตนจิตต์ (2558) ได้นำเสนอแนวคิด เรื่องการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา: บทพิสูจน์ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา พบว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา เป็นไปเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และงานวิจัยของ เพ็ญศรี พงษ์ประภาพพันธ์, ทิพาพรณ เดียวประเสริฐ และวิสาลินี นุกันยา (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

- 1) คณาจารย์ ควรศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำมาใช้เป็นวิธีจัดการเรียนการสอนในเอกสารทางวิชาการ และให้มีการวิจัยติดตามผลการดำเนินการนั้น
- 2) หน่วยงานสนับสนุนครูผู้สอนเช่น ฝ่ายวิชาการหรือฝ่ายบริหาร ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูเดิมหรือครูใหม่อย่างเป็นรูปธรรม
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้คณาจารย์ได้ร่วมประชุมวิชาการ ด้านการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างทางประสบการณ์ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้สอนอย่างมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา และ จุฑา วานิชย์บัญชา. (2558). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เกรียง คักดี เจริญ วงศ์ คักดี. (2550). *แนวโน้มการศึกษาไทยในศตวรรษหน้า*. สืบค้นจาก <http://blog.eduzones.com/drkrieng/7005>, 27 มกราคม 2565.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2559). *MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ทิตนา แคมมณี. (2542, พฤษภาคม). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL). *วิชาการ*, 2(12), 2-8.
- นธิ เหมมันต์ และ อภิพันธ์ สิริรัตนจิตต์. (2558). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา: บทพิสูจน์ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา*. ในเอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ ประจำปี 2557, 123-133.

เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันท์, ทิพพาพรรณ เตียวประเสริฐ และวิสาลินี นุกันยา. (2554). สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

เรณูมาศ มาอุ้น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. *Journal of Southern Technology*, 9(2), 169-176.

วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์กราฟฟิก.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สพร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2544.

McClelland, David C. (1999). Identifying Competencies with Behavioral-event interviews. *Psychological Science*, 9(5). Retrieved from http://www.eiconsortium.org/research/business_case_for_ei, January, 30, 2023.

McClelland, J. L. (1999). *Cognitive modeling, connectionist*. Cambridge: MIT Press.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).